

МЕЖДУ ТРАДИЦИЯТА И ИНОВАТИВНОСТТА – ИЗЛЕЗЕ НОВА МОНОГРАФИЯ ПО ДИДАКТИКА НА ПРОФ. Д-Р ПЕТЪР Д. ПЕТРОВ

Нина Герджикова

Пловдивски университет „Паисий Хилендарски” – Филиал Смолян

През 2016 г. излезе нов труд на професор Петър Д. Петров, озаглавен „Съвременна дидактика“. Заглавието отразява напълно съдържанието на монографията, в която традиционните за дидактиката теми се съчетават с модерните. Читателят може да прочете както за целите на образованието и обучението, за учебното съдържание и документите, които го регламентират, така и за индивидуализацията и диференциацията, за дистанционното обучение и електронното учене. Точно това прави монографията интересна не само за начинаещи студенти от педагогическите специалности, но и за изследователи, които биха искали да проследят развитието на българската научна мисъл в областта на дидактиката от началото на XX век до момента.

Авторът – проф. д-р. Петър Д. Петров, е добре известен в научните педагогически среди. За много от нас той е „нашият професор“, защото е подготвил десетки докторанти и рецензирал трудовете на много от сегашните доценти и професори. Затова си заслужава да прочетем онова, което нашият Учител е синтезирал като дидактическо познание в своята „Съвременна дидактика“.

Трудът обхваща осемнадесет глави, чрез които се засягат всички аспекти на дидактическото познание: научен статут на дидактиката, обща характеристика на обучението и образованието като обект и предмет на дидактиката, методи на дидактическите изследвания, организация на обучението, развитие на структурите на училищното образование от края на XIX век до момента. В последния раздел, озаглавен „Актуални проблеми на дидактиката“, се засягат проблемността в обучението, изоставането на учениците, самостоятелната работа – все теми, които са дискуссионни и създават трудности при изработването на съвременните нормативни документи.

За да обхване и представи сложността на дидактическата проблематика в исторически и съвременен план, проф. Петров разграничава субектно-обектната дидактика и нормативната дидактика. Това му дава възможност да представи обучението, от една страна, като процес, в който главна роля играе учителят, като бинарна дейност и като въздействие на учителя. От друга страна, той се опитва да съхрани категории като принципи на обучението, което донякъде противоречи на идеята за процесуалния характер на обучението. В цялостната понятийна структура на монографията двете идеи за обучението, като дейност и като процес, се преплитат и се използват за дефиниране на категории, като организационни форми на обучение, целодневна организация на обучението и методите на обучение.

Важно е да се отбележи още, че стилът на проф. д-р Петър Петров е ясен, конкретен, концентриран върху изясняването на всяка категория. Графичното открояване на водещите понятия и идеи също улеснява възприемането на научния текст. Монографията утвърждава статута на дидактиката като социално ориентирана хуманитарна наука, която е обърната не само „навътре“, към осмислянето на собствения си понятийен апарат, а и „към обществото“ с цел да решава актуални задачи, каквато е предстоящата реформа на образователната система у нас в съответствие с изискванията на новоприетия Закон за образованието през 2015 г. Обяснението и разбирането на дидактическите феномени се „срещат“ в изложението на автора, за да кристализират идеите за гносеологическите основи на ученето, за открояването на функциите на учителя в преподаването, за формалната и съдържателната структура на обучението. По такъв начин механизмите за възприемане на реалността „обучение“ се преплитат, за да се постигнат фундаменталните цели на всяка наука: да предсказва, да разбира и да оценява.

В заключение, може да се каже, че е налице една нова по дух монография по дидактика, която поддържа живи традициите на науката за обучението, създадени от добре известните ни имена, като Коменски, Песталоци, Хербарт. Верен на познавателния реализъм, проф. Петров е обхванал детайлно всички страни на процеса и дейността обучение, чрез което създава понятийен апарат за обяснението на целите, учебното съдържание, отношението учител – ученик, проблемността, работата с оставащи и талантиливи ученици, самостоятелната работа. Затова си заслужава монографията да бъде четена и използвана в работата с бъдещите и настоящите учители.

**BETWEEN TRADITION AND INNOVATION –
A NEW MONOGRAPH ON DIDACTICS
BY PROF. DR. PETER D. PETROV**

✉ **Dr. Nina Gerdzhikova, Assoc. Prof.**
Plovdiv University “Paisii Hilendarski”- Branch Smolyan
Plovdiv, Bulgaria
E-mail: nina.gerdzhikova@yahoo.de